

Møteinnkalling

Utval:	Jostedalsbreen nasjonalparkstyre
Møtestad:	Fjærland
Dato:	26.11.2024
Tidspunkt:	10:00

Velkomen til det sjuande møtet i Jostedalsbreen nasjonalparkstyre i 2024.

Tysdag 26. november kl. 10:00 møter vi ved Brævasshytta i Fjærland for å sjå på tiltaka som er gjort i 2024. Det er lett vandring, men ta med eigna utekle og sko.
Etter synfaring har vi styremøte på Fjærland Fjordstove. Vi håpar å vere ferdig til kl. 16.

Eventuelt forfall må meldast snarast til ein av forvaltarane Tor Arne Hauge på tlf 90 19 24 71 eller Trygve Snøtun på tlf 95 79 44 84.
Vararepresentantar møter etter nærare beskjed.

Velkomen!

Venleg helsing,
Trygve Snøtun og Tor Arne Hauge
Nasjonalparkforvaltarar

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 36/24	Godkjenning av innkalling og dagsorden		
ST 37/24	Val av styremedlem til å skrive under protokoll i lag med styreleiar		
ST 38/24	Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - Drift av styret og årsplan for 2025		2024/17204
ST 39/24	Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - Bestillingsdialog og tiltaksplan - 2025		2024/17214
ST 40/24	Orienterings- drøftings- og referatsaker		
RS 4/24	Uttale - Oppgradering av Brævasshytta med tunområde - Jostedalsbreen nasjonalparkstyre		2024/15384
RS 5/24	Opprydding nasjonalpark - rapport		2024/13758
RS 6/24	Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - referat etter dialogmøte - Fagleg rådgjevande utval og Administrativt kontaktutval 2024		2019/5041
RS 7/24	Førebels svar i forvaltningssak		2024/16195

Orienteringssaker:

1. Status tiltaksplan og økonomi 2024.
2. Øvingsplan Skjåk RKH 2025-2030.
3. Markering av FN sitt breår i 2025.
4. Mediesaker sidan sist.

ST 36/24 Godkjenning av innkalling og dagsorden
ST 37/24 Val av styremedlem til å skrive under protokoll i lag med styreleiar

Arkivsaksnr: 2024/17204-0

Sakshandsamar: Tor Arne Hauge

Dato: 18.11.2024

Utval	Utvalssak	Møtedato
Jostedalsbreen nasjonalparkstyre	38/24	26.11.2024

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - Drift av styret og årsplan for 2025

Innstilling frå forvaltar

Nasjonalparkstyret skal møte med jamne mellomrom i 2025 for å arbeide vidare med forvaltningsplanen. Styret skal gjere vedtak i dispensasjonssaker og følgje opp tiltak i nasjonalparken som kan bidra til å styrke verneverdiane, med utgangspunkt i følgjande årshjul:

- Januar/Februar: Styremøte
- Mars: Styremøte (Bestillingsmøte 2)
- Juni: Styremøte med synfaring
- August: Styremøte med synfaring
- Oktober: Styremøte og dialogmøte med rådgjevande utval
- November: Styremøte (Bestillingsmøte 1)

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre godkjenner framlegg til drift av styret for året 2025 på Kr 334 000,- jf. saksutgreiinga. Styret godkjenner også budsjettet på kr 30 000,- i planmidlar og kr 150 000,- i grunnstøtte drift. Samla budsjett til drifts- og planmidlar vert føreslått til kr 514 000,-.

Sekretariatet legg inn budsjettet i Miljødirektoratet sitt elektroniske søknadssenter (ESS) innan fristen den 10. januar 2025. Sekretariatet får fullmakt til å gjere mindre endringar på budsjettet dersom dette viser seg nødvendig fram mot innmeldingsfristen.

Dokument i saka

- Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrene – midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering samt SNO-ressurser i verneområder – 2025 – Brev frå Miljødirektoratet datert 07.11.2024
- Vedtektene til Jostedalsbreen nasjonalparkstyre gjeldande frå 01.januar 2020

Saksopplysningar

Jamfør vedtektene bør styret tre saman minst fire gonger kvart år og elles når leiaren bestemmer (punkt 7). Sidan 2011 har Jostedalsbreen nasjonalparkstyre hatt møte mellom fire og åtte gonger i året. I 2024 har det vore sju møte. Eit møte var digitalt på Teams medan dei andre seks var fysiske møte. Møta i 2024 har vore i februar, april, juni, juli (Teams), september, oktober og november. 3.-4. april var styret og to vara til styret med på oppstartssamling i Sogndal.

I 2025 vonar vi at nasjonalparkstyret endeleg skal kunne vedta revidert forvaltningsplan. Arbeidet med revideringa har, av ulike årsaker, gått føre seg over fleire år, men har stoppa opp dei siste åra og det må takast tak att i dette i 2025. Sekretariatet ønskjer at utkastet vert drøfta av styret før det vert oversendt Miljødirektoratet for fagleg gjennomgang i løpet av våren. Deretter skal dokumentet på høyring før endeleg godkjenning og vedtak.

Framlegget til budsjett gjev opning for overnatting og turar i samband med synfaringar. Det blir naturleg å leggje inn synfaringar og overnatting i samband med styremøte i juni og august.

I kort rettleiar for Elektronisk søknadssenter (ESS) står følgjande:

For verneområder som forvaltes av styret, skal styrene melde inn behov for midler over kapittel(post 1420.21 i ESS. Dette gjelder følgende:

- *Drift av nasjonalpark- og verneområdestyret (...)*
- *Forvaltningsplaner og besøksstrategier for nasjonalparker og andre store verneområder*

Oppdatering av nettsider bør tas med i vurderingen av behov for midler. Dersom rammene tillater det vil det også kunne gis midler til nødvendige kartlegginger som grunnlag for forvaltningsplaner og besøksstrategier samt utarbeidelse av skjøtselsplaner.

Tildelinga til drifta av Jostedalsbreen nasjonalparkstyre for 2024 var på kr 510 000,- (2023: kr 565 000). Kr 150 000,- av denne tildelinga gjaldt ei ny grunnstøtte til drift. Dette var eit nytt tilskot i 2024, som er meint å nyttast til driftsoppgåver som tidlegare ikkje har vore dekning for på driftsmidlane. Det betyr at det var tildelt kr 360 000,- til dekking av planarbeid, utgifter til møte, synfaringar og reise og møtegodtgjersle, samt møteutgifter og dekking av reise for rådgjevande utval.

Vi bruker truleg noko mindre midlar i 2024 enn budsjettert, i hovudsak gjeld dette midlar som var tenkt nytta til i samband med revidering av forvaltningsplanen, eit arbeid vi ikkje har klart å prioritere i 2024.

Vurdering

Sekretariatet føreslår eit driftsbudsjett på totalt kr 514 000,- i 2025. I denne summen inngår kr i grunnstøtte drift, same summen vi vart tildelt i 2024.

År 2025 vonar vi nasjonalparkstyret endeleg kan vedta revidert forvaltningsplan, noko som også krev tid til å drøfte dette omfattande dokumentet. Forvaltarane satsar på fysiske møter i 2025, og legg dette til grunn for møteplanen.

Til fyrste styremøte i 2025 vil sekretariatet innhente kommunane sine møteplanar og utarbeide eit meir detaljert framlegg til møteplan med konkrete datoar.

Driftbudsjett Jostedalsbreen nasjonalparkstyre 2025_forslag											
Møtegodtgjersle					Timeforbruk						
Sats leiar (kr/t)	721				* = inkl. 2 timar til førebuing						
Sats øvrige (kr/t)	545				som møtets varighet						
Skisse til møteplan											
Styremøte	Møtedato	Type	Tal timar *	Tal deltakarar	Timebruk leiar	Kostnad leiar (kr)	Timebruk øvrige (t)	Kostnad øvrige (kr)	SUM møte	Kommentar	
	Januar/Februar	Styremøte	6	6	6	4 326	30	16 350	20 676	Bestillingsmøte 2	
	Mars	Styremøte	6	6	6	4 326	30	16 350	20 676		
	Juni	Styremøte med synfaring	8	6	8	5 768	40	21 800	27 568		
	August	Styremøte med synfaring	8	6	8	5 768	40	21 800	27 568		
	Oktober	Styremøte med RU	8	6	8	5 768	40	21 800	27 568		
	November	Styremøte m/overnatting	6	6	6	4 326	30	16 350	20 676	Bestillingsmøte 1	
		Tapt arbeidsforteneste						0	25 000		
Sum møtegodtgjersle									169 732		
Kostnader til møte		Utgifter i samband med møte (møterom, varm lunsj, servering m.v.)							40 000		
		Tre kombinerte styremøte med synfaring inkl. overnatting, lunsj el. Middag							50 000		
		Reisegodtgjersle: 6 møter, 6 repr., 1300 per repr.							46 800		
Sum:									136 800		
Rådgjevande utval:		Reisekostnader: 1 møte, 16 repr., 500 per repr.							8000		
		Møtekostnader: Leige av møterom pluss servering							20000		
Sum:									28000		
Driftsmidler									150000		
Planarbeid									30000		
Studietur									0		
Driftbudsjett totalt Jostedalsbreen									514 532		

Sekretariatet føreslår av det vert budsjettert med kr 30 000,- til arbeid med forvaltningsplanen. Det er ikkje planlagt å bestille nye skjøtselsplanar eller sårbarheitsanalysar i 2025.

Det er i 2025 viktig å gjere eit framstøyt for å fullføre revidering av forvaltningsplanen. Ein sum på kr 30 000,- er meint å dekkje utgifter til høyringsrundar for forvaltningsplanen, annonsar i lokalavisene og bygdemøte. Besøksstrategien som vart ferdig i 2021 skal vere eit vedlegg til den reviderte forvaltningsplanen.

Det og sett opp nokre mindre postar i driftsbudsjettet til drift av nettsider og medlemskap i organisasjonen Europarc.

Samla budsjett for drifts og planmidlar er sett til kr 514 000,-.

Budsjett 2025 for Jostedalsbreen nasjonalparkstyre		
	Budsjett 2025	Merknader
Driftsutgifter for styre og utval		
Møtegodtgjersle styret	170000	Sjå eige oppsett
Reiseutgifter styret	46000	Sjå eige oppsett
Møteutgifter styret og møte/reise for rådgjevande utval	118000	Sjå eige oppsett
Sum	334000	
Planarbeid		
Høyringsrunde forvaltningsplan, bygdemøter, annonsering	30000	Kjøp av tenester
Sum	30000	
Andre driftsutgifter		
Driftsutgifter (vedlikehald av stiar, innfallsportar m.v.)	131000	Kjøp av tenester
Drift av nettsider	10000	Kjøp av tenester
Europarc	9000	Kjøp av tenester
Sum	150000	
Total sum	514000	

Arkivsaksnr: 2024/17214-0
Sakshandsamar: Trygve Snøtun
Dato: 19.11.2024

Utval	Utvalssak	Møtedato
Jostedalsbreen nasjonalparkstyre	39/24	26.11.2024

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - Bestillingsdialog og tiltaksplan - 2025

Innstilling frå forvaltar

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre vedtek *Tiltaksplan for Jostedalsbreen nasjonalpark 2025* slik den ligg føre.

Sekretariatet får fullmakt frå styret til å leggje til mindre tiltak og justere summar fram mot søknadsfrist 10.januar 2025 i Miljødirektoratet sitt elektroniske søknadsregister (ESS).

Nasjonalparkstyret vurderer god besøksforvaltning som ei særleg viktig oppgåve, då dette skal gje grunnlag for bruk av nasjonalparken som ein ressurs for lokalsamfunna. For å kunne nytte nasjonalparkane som merkevare i reiselivet, er det nødvendig at bruken skjer på ein berekraftig måte som ikkje går ut over verneverdiane. Det må difor satsast på informasjon, kanalisering av ferdsel utanom sårbare område, samt vedlikehald av stiar, restaurering og tilrettelegging i område som toler meir bruk.

Skjøtsel av kulturlandskap skal i 2025 prioriterast i alle område med utarbeidd skjøtelsplan. Skjøtsel skal utførast i nært samarbeid med grunneigarar/brukarar og SNO.

Dokument i saka

- Brev frå Miljødirektoratet av 07.11.2024 - Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene – Midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder – 2025
- Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder 2020-2025, Miljødirektoratet
- Forvaltningsplan for Jostedalsbreen nasjonalpark (1994)
- Besøksstrategi for Jostedalsbreen nasjonalpark 2021-2027 (2021)

Saksopplysningar

Klima- og miljødepartementet sin *handlingsplan for styrka forvaltning av verneområda* (2019) og i *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder 2020-2025* sett rammer for kva tiltak som kan søkjast tiltaksmidlar til.

Det har i saksførebuinga vore god dialog mellom forvaltarane og lokalt SNO.

Status og gjennomførte tiltak i 2024

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre har i 2024 hatt mange tiltak på tiltaksplanen. Det har vore vanskeleg å rekke over alle tiltaka som var planlagt. Det dårlege været på ettersommar og haust la heller ikkje til rette for aktivt skjøtselsarbeid. Nedanfor følgjer ein kort oppsummering av status på tiltak som var prioritert i tiltaksplanen for 2024.

1. Skjøtsel i tråd med skjøtselsplan for Sunndalen. Vi hadde felles oppstart for skjøtsel med forvaltarar, SNO og grunneigarar i juni. Då vart skjøtselsutstyr frakta fram til setra, demonstrasjonsareal for slåttemark gjerda inn, slått og gras vart fjerna. Det vart også starta noko rydding av kulturlandskapet. Skjøtselsavtalar vart signert, og i løpet av sommaren og hausten har deler av stien blitt utbetra og det er rydda meir skog.
2. Skjøtsel i tråd med skjøtselsplan for Erdalen. Vi hadde felles oppstart for skjøtsel med forvaltarar, SNO og grunneigarar i juni. Då vart skjøtselsutstyr frakta fram til setra, demonstrasjonsareal for slåttemark gjerda inn, slått og gras vart fjerna. Det vart også starta noko rydding av kulturlandskapet. Skjøtselsavtalar vart signert, og i løpet av sommaren og hausten har deler av stien blitt utbetra, risgjerde vart halde i hevd og det er rydda meir skog.
3. Skjøtsel i tråd med skjøtselsplan for Bødalen. Skjøtselsavtale signert og grunneigarar har gjennomført felles ryddeskjøtsel kring Bødalseter.
4. Skjøtsel i tråd med skjøtselsplan for Tungestølen. Grunneigarar har rydda beitestei på vestsida av Langedalen i håp om å få meir beitepress inn i nasjonalparken.
5. Etablering av utkikkspunkt ved Bøyabreen. Oppfølging av besøksstragien. Det er etablert ein godt tilrettelagt rundtur ved/langs vatnet ved Bøyabreen. Her er det laga to bruer med cortenstål-element, kring 400 meter sti med 120cm breidde, amfi til formidling, benker og informasjonstavler. Fekk også 400 000 kr i ekstraløyving frå Miljødirketoratet til å ferdigstille prosjektet.
6. Innfallspørt Stardalen. Vi har hatt dialog med lokale kontaktpersonar om oppsetting av skilttavler ulike stader i Stardalen. Håpar å få til avtale for oppsetting før jul.
7. Kanalisering og utbetring av sti til Haugabreen. SNO har vore fleire gonger inn for å sjekke forholda. Utfordrande elvekryssing med lausmassar.
8. Utforming av innhald til informasjonstavler. Hovudplakaten er klar til trykking. Denne skal nyttast mange stader rundt Jostedalsbreen. Vi er med i eit pilotprosjekt om utforming av tavler med geologiformidling. Det er jobba med mange lokalt tilpassa informasjonstavler.
9. Oppsetjing av informasjonstavler ved innfallspørtar for Jostedalsbreen nasjonalpark. Det er prioritert nokre større prosjekt for å ferdigstille desse; Bøyabreen og Tungestølen utført.
10. Etablere startpunkt i Jostedalen. Alle aktuelle skilttavler per i dag er ferdig oppsett. Dette er gjort i samarbeid med Breheimen nasjonalpark. Utført.
11. Helikoptertransport av klopper til Austerdalen og Vetledalen. Dette er eit samarbeid med Luster Turlag og Indre Nordfjord Turlag, der forvaltninga bidreg med transport av

- kloppemateriell. Stien frå Vetledalsseter mot Erdalsbreen er gjennomført, medan Luster Turlag vil prioritere klopplegging til våren fram mot Austerdalsbreen. Utført.
12. Innfallspørt Supphelledalen. Det er gjennomført lite her, då det viser seg at det er kompleks natur å ta omsyn til i det planlagte område. Det er difor planlagt å få ei betre kartlegging før tiltak blir gjennomført.
 13. Uthenting av brurestar og skrot – Tverrdalskyrkja. Ikkje utført i 2024.
 14. Restaurering sti Lundeskaret. Ikkje utført i 2024. Ved synfaring var det etablert grei passasje på oppsida av aktuelt punkt, samstundes som det var fleire steinar på nedsida som kunne rase ut.
 15. Ferdselsteljing på utvalde stiar. Gjennomført i 2024. Bør følgjast opp med nye teljingar i 2025.

Ekstra tiltak som ikkje var med på tiltakslista for 2024.

16. Uthenting av brurestar frå Lonene i Befringsdalen med helikopter.
17. Utbetring av køyreskadar i samband med granhogst utført av nasjonalparkforvaltinga i Sunndalen.

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret har delegert forvaltningsmynde for Jostedalsbreen nasjonalpark i medhald av reviderte vedtekter gjeldande frå 01.01.2020.

Overordna føringar

I statsbudsjettet er det sett av tiltaksmidlar til forvaltning av verneområde, slik at ein tek vare på eit representativt utval av norsk natur for komande generasjonar. Det kom i 2019 ein ny strategi for bruk av tiltaksmidlar, gjeldande for perioden 2020- 2025. Her vert det prioritert tiltak i verneområde der verneverdiane er trua. Klimaendringane er venta å føra til auka stress for mange artar og naturtypar i verneområde, og kan gje endringar i samansetning av artar. For å minimere dei negative effektane av klimaendringar på verneverdiane, må andre negative påverknader avgrensast mest mogeleg. Døme på dette er attgroing, slitasje, forstyrringar og ureining. I tillegg bør forvaltninga av verneområde ta ekstra omsyn til klimaeffektar i planlegging av tiltak. Tiltaksmidlane vert fordelt på bakgrunn av dagens trusselbilde i verneområda. I tillegg skal skjøtsel, tilrettelegging og, etter kvart, utrulling av besøksstrategiane få midlar til godt planlagde tiltak.

I strategien står mellom anna følgjande:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiane, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparkar og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparkar og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre

relevante styringsdokument.

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.»

Strategien seier tydeleg at midlane ikkje kan nyttast som tilskot til andre, men dei kan brukast som investeringar der ein har ein tydeleg samarbeidspartnar som tek drift og vedlikehald. Miljødirektoratet har sett opp følgjande prioriteringar ved bruk av tiltaksmidlar:

- 1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene*
- 2. Løpende skjøtselstiltak*
- 3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging*
- 4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk*
- 5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder*
- 6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)*

SNO sine oppgåver og aktivitetar i verneområda skal samordnast med tildelinga av midlar til tiltak i verneområda for å få ein effektiv bruk av dei samla ressursane til tiltak i verneområda. I bestillingsdialogen med SNO skal styret drøfte ynskje om bistand/ressursbruk frå SNO til eventuelle prosjekt, kartlegging og tiltak, i tillegg til kjerneoppgåvene som mellom anna er oppsyn og overvaking av naturtilstand. Miljødirektoratet presiserer i brev av 13.11.2023 at:

«Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av tiltak og overvåking (bevaringsmål) som SNO skal ha ansvar for å utføre sjølv eller gjennom tjenestekjøp. Dette sikres gjennom planleggingsmøtene som omhandler verneområdearbeidet, og aktiv bruk av Naturoppdrag gjennom året. Det er en klar forventning om at både forvaltningsmyndighet og oppsyn bruker Naturoppdrag, både ved planlegging og gjennomføring av tiltak i verneområdene».

Forvaltarane har tatt i bruk Naturoppdrag, men kan nyttiggjer seg av systemet i endå større grad. Alle tiltak skal leggast inn i Naturoppdrag før 10.januar 2025.

Forslag til tiltaksplan for 2025 er utarbeidd i nært samarbeid med SNO og med bakgrunn i handlingsplanen i besøksstrategi for Jostedalsbreen nasjonalpark vedteken av nasjonalparkstyret 26.10.2021, innspel frå grunneigarar, kommunar og andre interessentar, samt innspel og diskusjonar i styret i løpet av 2024.

Nasjonalparkstyret sin frist for innmelding til bestillingsdialogen til Miljødirektoratet er 10.januar 2025. Sekretariatet melder inn til bestillingsdialogen på bakgrunn av styret sin vedtekte tiltaksplan for 2025.

Vurdering

Det kan søkjast om tiltaksmidlar til informasjon, skjøtsel og tilretteleggingstiltak som er relevante for å ta vare på verneverdiane og å leggje til rette for verdiskaping innan rammene for vernet. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltningsplan, besøksstrategi, skjøtelsplan eller andre relevante styringsdokument.

2024 var det fyrste året vi kom ordentleg i gang med skjøtsel basert på nye godkjende skjøtelsplanar for fleire område rundt Jostedalsbreen. Nokre stader er ein komen godt i gang, medan andre stader er ein så vidt i gang. Alle stader det er skjøtelsplan (også Befringsdalen som får skjøtelsplan vinteren 2025), har det vore tiltak for å betre kulturlandskapet. Samarbeid med lokale brukarar om skjøtselstiltak i tråd med skjøtelsplanane bør difor vere høgst prioritert i 2025 og i åra som kjem.

Det er svært mange som gjestar Jostedalsbreen nasjonalpark og innfallsportane rundt parken. Ein må difor leggje vekt på tiltak som tek vare på verneverdiane. Infrastrukturtiltak som kan gje grunnlag for berekraftig næringsutvikling i kommunane rundt nasjonalparken bør ha høg prioritet. Også i 2025 bør utforming av innfallsportar med nye informasjonstavler/skilt og oppsetjing av desse prioriterast høgt.

Informasjon og tilrettelegging i tråd med besøksstrategien

Besøksstrategi for Jostedalsbreen nasjonalpark vart vedteken av nasjonalparkstyret 26.10.2021. Mange av tiltaka som er føreslått gjennomført i 2025 er forankra i besøksstrategien. Besøksstrategien omtalar mellom anna 45 innfallsportar rundt Jostedalsbreen nasjonalpark og aktuelle tiltak på desse innfallsportane.

I 2024 vart det sett opp informasjonstavler på fleire innfallsportar, mellom anna i Jostedalen, Tungestølen og Bøyabreen. Men det er mange fleire innfallsportar som står att i 2025 og i åra som kjem. Jostedalsbreen nasjonalparkstyre har kjøpt inn ein del betongfundament og cortenståltavler som er lagra i Gaupne og Stryn. Oppsetjing av informasjonstavler i tråd med merkevaren Norges Nasjonalparker er tiltak som vil prege arbeidet til forvaltninga dei næraste åra. Erfaringane våre og frå andre verneområde fortel oss at dette er tidkrevjande arbeid. Det er difor tilrådeleg å strekkje dette ut i tid, slik det og er planlagt i besøksstrategien.

I 2025 føreslår sekretariatet å konsentrere arbeidet om utforming av innhald og oppsetjing av informasjonstavler på flest mogeleg innfallsportar, slik at vi får brukt mange av cortenståltavlene som allereie er kjøpt inn. Ein stor del av arbeidet vil vere kontakt med lokale aktørar som grunneigarar, næringsaktørar, kommunar m.v for å sikre god plassering av informasjonstavler, og god og heilskapleg utforming av innfallsportane. Arbeidet med idéskisser og planar kan i nokre tilfelle vere naudsynt og nyttig, og metoden vil vonleg vere ei god hjelp ved innfallsportar der plassering av informasjon og andre element ikkje gjev seg sjølv. Andre stader vil prosessane vere enklare. Det vert tilrådd å setje av tiltaksmidlar i 2025 for å få sett opp skilttavler på flest mogeleg innfallsportar, samstundes som ein får kartlagt kva som krevst av planar og løyver på resterande.

Layout til informasjonstavler vil bli kjøpt av firma med slik kompetanse, men innhaldet er det i fyrste rekkje sekretariatet som må velje ut og leggje til rette. Dette vil krevje mykje tid og tett oppfølging frå sekretariatet for å sikre at resultatet skal bli bra.

Stiltak – utbetringar m.v.

Dei seinare åra har det vorte gjennomført fleire store prosjekt for restaurering og utbetring av stiar i nasjonalparken og ved innfallsportane inn mot parken. Siste store stiprojektet var stien til Flatsteinbu i 2023. Det vert ikkje føreslått å setje i verk nye store stiprojekt i 2025. Terrenget kring Jostedalsbreen tilseier at det er krevjande å halde infrastruktur ved like, og årvisst har stiar og bruer vorte skadd av ras, flaum og skred. Det har tidlegare år vorte sett av ein samlepott til slike hendingar slik at ein raskt kan sette i gang tiltak. I 2024 kom ei ny ordning der nasjonalparkane får tildelt driftsmidlar som kan nyttast til slikt. Det er difor ikkje naudsynt med eit eige punkt for dette i søknad om tiltaksmidlar.

Behov for ferdselsteljarar skal også meldast inn via bestillingsdialogen til miljødirektoratet. Ferdelsregistreringar er eit viktig verkemiddel både for å kartlegge bruken av stiar no, men også for å sjå på utviklinga over tid.

Kunnskapsgrunnlag og ivaretaking av verneverdiar

Det er behov for auka kunnskap om verneområda, då eldre verneområde som Jostedalsbreen manglar omfattande kartleggingar av biologisk mangfald og brukarinteresser, noko som er standard i nye verneplanprosessar. Vi har dei seinaste åra fått kartlagt vegetasjonen i fleire dalføre i parken, ved såkalla basiskartlegging etter NiN-metoden. Det er og utarbeidd skjøtelsplanar for kulturlandskapet i fleire stølsdalar/stølsområde i nasjonalparken. Skjøtelsplanen for Befringsdalen skal vere ferdig vinteren 2025.

Skjøtelsplanar

I forslaga til skjøtelsplanar for Bødalen, Erdalen, Sunndalen og Tungestølen/Nystølen er det laga lister med forslag til skjøtselstiltak for kvart område. Arbeidet med å følgje opp skjøtelsplanane med praktiske skjøtselstiltak starta i 2023/2024, men må prioriterast høgt også i 2025 og åra som kjem. Kva skjøtselstiltak som skal prioriterast i kvart område må drøftast med grunneigarar og brukarar.

Skjøtsel av kulturmark er ofte svært ressurskrevjande og krev innsats over tid. Nye skjøtselstiltak betyr at ein bind opp ressursar for åra framover, då det har lita hensikt å berre utføre eingongstiltak. Dette er viktig å ta omsyn til ved oppstart av nye skjøtelsprosjekt. Prioritering mellom skjøtselstiltak og område må vere fagleg forankra i skjøtelsplanen. Ved eventuelt behov for prioritering må verneverdi ha stor vekt, og tiltak i samarbeid med aktive brukarar i landbruket vil også ha stor verdi for lokal forankring og bidrag til verdiskaping.

Sekretariatet tilrår at tiltaksarbeidet i Jostedalsbreen nasjonalpark vert spissa mot skjøtsel og innfallsportar i 2025. Tidlegare erfaringar viser at det er vanskeleg å nå over altfor mange prosjekt på ein god måte. Arbeid med å ta i bruk skjøtelsplanane for å få i gang konkrete skjøtselstiltak må prioriterast høgt. Der same må arbeidet med å følgje opp tiltaksplanen i besøksstrategien og leggje til rette innfallsportar rundt Jostedalsbreen nasjonalpark.

Samstundes som desse prosjekta vert prioritert må det setjast av tid til å følgje opp arbeidet med ferdigstilling av utkast til revidert forvaltningsplan, slik at det kan sendast ut på høyring og vonleg vedtakast i løpet av 2025.

Samla sum for alle tiltaka føreslått gjennomført i 2025 er kr **670 001,-**. Dette er om lag

890 000,- mindre enn det som vart søkt om i 2024 og 430 000,- mindre enn summen vi vart tildelt i 2024. Mykje av grunnen til dette er at cortenståltavler, fundament og mykje av produksjonen av skilta er kjøpt inn frå før. På bestillingsmøte 2, i februar/mars 2025, må styret gjere ei endeleg prioritering av tiltaka ut i frå den tildelte budsjettamma frå Miljødirektoratet.

Tiltaksplan for Jostedalsbreen nasjonalpark 2025 – forslag i prioritert rekkefølge
datert 19.11.2024.

Tiltak	Skildring av tiltaket	Kostnads- overslag	Utføring	Samarbeids- aktører	Merknad
Skjøtselstiltak i Sunndalen i tråd med tilrådingar i skjøtelsplanen	Oppfølging av skjøtelsplanen utarbeidd for Sunndalen. Samarbeid med grunneigarar om skjøtsel av viktige naturtypar i kulturlandskapet, m.a. slått, gjerde og rydding av uønska vegetasjon.	90 000	Tenestekjøp, SNO	Grunneigarar	Gjerde kring slåttemark, slåttarbeid og rydding av uønska vegetasjon i kulturlandskapet.
Skjøtselstiltak i Erdalen i tråd med tilrådingar i skjøtelsplanen	Oppfølging av skjøtelsplanen utarbeidd for Erdalen. Samarbeid med grunneigarar om skjøtsel av viktige naturtypar i kulturlandskapet, m.a. slått, gjerde og rydding av uønska artar.	90 000	Tenestekjøp, SNO	Grunneigarar	Gjerde kring slåttemark, slåttarbeid, ivareta risgjerde på Reset og rydding av uønska vegetasjon i kulturlandskapet.
Skjøtselstiltak i Bødalen i tråd med tilrådingar i skjøtelsplanen	Oppfølging av skjøtelsplanen utarbeidd for Bødalen. Samarbeid med grunneigarar og brukarar om skjøtsel av viktige naturtypar i kulturlandskapet, m.a. rydding av uønska artar og opne opp naturbeitemark og hagemark.	40 000	Tenestekjøp, SNO	Grunneigarar og brukarar	Rydde og opne opp att naturbeitemark og hagemark, og beitestiane mellom desse.
Skjøtselstiltak ved Tungestølen i tråd med tilrådingar i skjøtelsplanen	Oppfølging av skjøtelsplanen utarbeidd for Tungestølen. Samarbeid med grunneigarar og brukarar om skjøtsel av kulturlandskapet, m.a. opne opp og rydding av uønska artar, rydding av beitestiar.	30 000	Tenestekjøp, SNO	Grunneigarar	Rydde og opne opp att kulturtinga naturtypar, og beitestiane mellom desse.
Skjøtselstiltak i Befringsdalen i tråd med tilrådingar i skjøtelsplanen	Oppfølging av skjøtelsplanen utarbeidd for Befringsdalen. Samarbeid med grunneigarar og brukarar om skjøtsel av kulturlandskapet, m.a. opne opp og rydding av uønska artar, rydding av beitestiar.	30 000	Tenestekjøp, SNO	Grunneigarar	Rydde og opne opp att kulturtinga naturtypar, og beitestiane mellom desse.
Innfallsport Stardalen	Ferdigstilling av innfallsportane i Stardalen. Det er det fleire startpunkt for turar i nasjonalparken, der Sommarkafeen er eit naturleg informasjonspunkt.	50 000	Tenestekjøp	Bygdela, grunneigarar	Informasjonspunkt ved Sommarkafeen, startpunkt ved Høyseth, Haugadalen, Befringsdalen og Fonn.

Tiltak	Skildring av tiltaket	Kostnads- overslag	Utføring	Samarbeids- aktører	Merknad
Utforming av innhald til informasjonstavler	I besøksstrategien er det definert 45 innfallsportar. Mange er små, men dei fleste treng informasjonstavler. Innhaldet på desse varierer frå stad til stad.	50 000	Tenestekjøp	Grunneigarar, lokale lag m.v.	Det skal utarbeidast temaplakatar og geografisk tilpassa informasjon.
Oppsetjing av informasjonstavler ved innfallsportar for Jostedalsbreen nasjonalpark	Av 45 innfallsportar er det mange startpunkt der det er planlagt mindre tiltak der det i all hovudsak er å sette opp nye skiltstativ etter ny merkevare og kanskje ein benk. Aktuelle stader: Sundalen, Erdalen, Fosnes, Skålastien, Bødalen, Kvame, Åbrekke, Melkevoll, Utvikfjellet, Sanddalen, Lundaskaret, Dvergsdalsstøylen, Flatbrehytta, Vårstølen, Anestølen og Fossheimsdalen	250 000	Tenestekjøp	Grunneigarar, SNO	Skilt og fundament er kjøpt inn, treng avtale med grunneigar og løyve frå kommunar.
Rydding av sti til Bergsetbreen	Stien mot Bergsetbreen har fleire stader delvis grodd att. Det kan også vere aktuelt å byte nokre klopper.	20 000	Tenestekjøp	Grunneigarar, SNO	Mykje nytta tursti der forvaltning har fått tilbakemelding om at det gror att.
Uthenting av brurestar og skrot ved Tverrdalskyrkja	Det ligg att restar etter gammal bru og anna avfall ved Tverrdalskyrkja som må fraktast ut med helikopter.	20 000	Tenestekjøp og SNO	Grunneigarar, SNO	Opprydding i nasjonalparken.
Kanalisering og utbetring av sti til Haugabreen	Stien til Haugabreen har ei særskilt krevjande kryssing av ei sideelv i lausmassar. Forvaltninga må følgje opp denne turstien.	0	Tenestekjøp, SNO	Grunneigarar, lokale lag, SNO og kommune	Enkle stiltak ved skade etter ras og for å kanalisere ferdsel.
Innfallsport Supphellebreen	Det er utarbeida ideskisser, bruprojektering og søknad til Sogndal kommune til prosjektet. Innfallsporten er eit samarbeid med bygdelag og reiselivet. Naturverdiar i området må kartleggast før tiltak blir sett i gang.	0	Tenestekjøp	Bygdelag, reiseliv, grunneigarar, SNO	Dette er/har vore eit samarbeidsprosjekt med lokale krefter i Fjærland, der nasjonalparkstyret er med på å delfinansiere prosjektet.
Restaurering sti Lundeskaret	Ein del av stien til Lundeskaret rasa ut i 2023 og meir kan vere på veg. Det er i dag sti forbi, men stien kan bli vanskeleg om meir rasar ut. Terrenget er bratt og utsett.	0	Tenestekjøp	Grunneigarar, turlag, kommune, SNO	Gammal ferdselsveg som vart opprusta i 2016 med midlar frå nasjonalparkstyret.

Tiltak	Skildring av tiltaket	Kostnads- overslag	Utføring	Samarbeids- aktørar	Merknad
Etablering av utkikkspunkt ved Bøyabreen	Utkikkspunkt vart etablert i 2024. Det kan vere noko etterarbeid som må gjerast på forsommaren. I tillegg er det planar om fasilitetar kring Brævasshytta, gangsti, informasjon som skal gi ei betre oppleving av området. Nasjonalparkstyret kan i tilfelle vere ein samarbeidspart når det gjeld sti og informasjon.	0		Reiseliv, lokale organisasjonar, bygdelag	Mykje besøk som skal få god nasjonalparkoppleving ved Bøyabreen.
Ferdselsteljing langs utvalde stiar		1	SNO	Grunneigarar	
SUM		670 001			

ST 40/24 Orienterings- drøftings- og referatsaker
RS 4/24 Uttale - Oppgradering av Brævasshytta med tunområde - Jostedalsbreen nasjonalparkstyre
RS 5/24 Opprydding nasjonalpark - rapport
RS 6/24 Jostedalsbreen nasjonalparkstyre - referat etter dialogmøte - Fagleg rådgjevande utval og Administrativt kontaktutval 2024
RS 7/24 Førebels svar i forvaltningssak